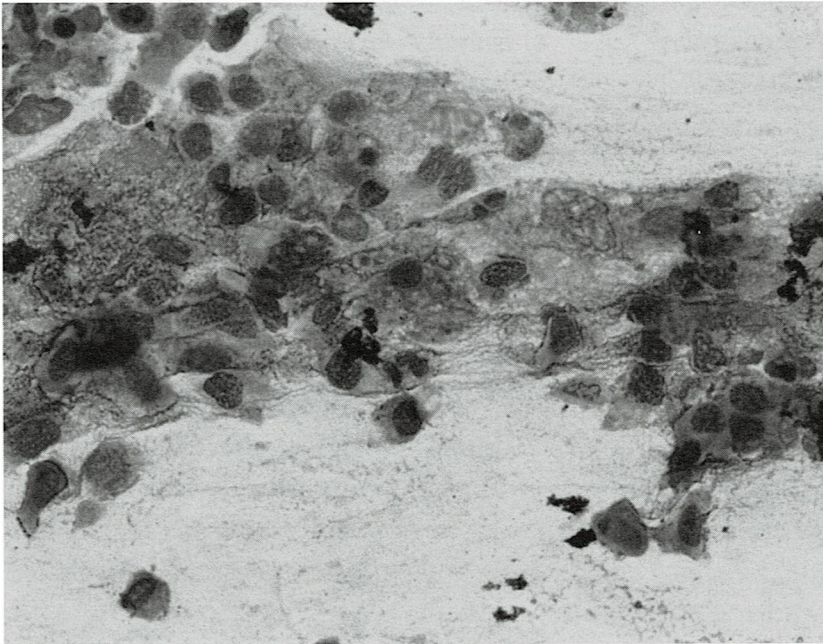

Critical Care Quiz

คอลัมน์โดย

ผศ.นพ.สุทัศน์ รุ่งเรืองหิรัญญา, FCCP

ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มศว

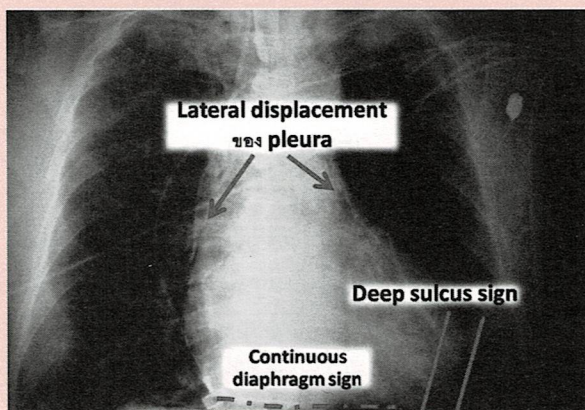
หญิงไทย อายุ 43 ปี จาก จ.เชียงราย มาโรงพยาบาลด้วยอาการหอบเหนื่อยราว 3 สัปดาห์ ประมาณ 1 สัปดาห์ก่อนเคยมา admit ที่โรงพยาบาล แล้วพบว่า HIV (+) ภาพรังสีทรวงอกพบ miliary nodules ในปอดทั้งสองข้าง ย้อม sputum acid-fast smear ผลเป็น negative

1 วันก่อนมาโรงพยาบาลรู้สึกเหนื่อยมาก มาแผนกฉุกเฉิน พบมี respiratory failure ตรวจร่างกายพบ skin lesion ที่ใบหน้าและลำตัว ย้อม sputum wright stain พบดังภาพที่แสดงนี้ จึงให้การวินิจฉัย

(เอื้อเฟื้อภาพโดย อาจารย์ นพ.พัชรสาร สีนะสมิต ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มศว)

ท่านผู้ใดทราบคำตอบ สามารถส่งคำตอบของท่านเข้ามาร่วมสนุกลุ้นชิงรางวัลได้ที่ admin@criticalcarethai.org ส่วน ของรางวัลมีจำนวนจำกัด

เฉลย Critical Care Quiz ฉบับที่แล้ว

คำตอบ Pneumomediastinum & left pneumothorax

ภาวะ pneumomediastinum นี้พบได้บ่อยในหออภิบาลผู้ป่วยวิกฤต โดยเฉพาะในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจแรงดันบวก อาจพบร่วมกับ pneumothorax ได้ เกิดจากการฉีกขาดของอวัยวะต่าง ๆ ที่ต่อเนื่องอยู่กับ mediastinum ไม่ว่าจะเป็น pharynx, esophagus, tracheobronchial trees หรือ alveoli ซึ่งการฉีกขาดนั้นอาจเกิดขึ้นจาก trauma หรือการถูกระแทกจากแรงดันบวกที่ได้รับจากเครื่องช่วยหายใจก็ได้ โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้ป่วยมีความผิดปกติของอวัยวะต่าง ๆ ดังกล่าวอยู่ก่อนแล้ว ทำให้เปราะบางมากกว่าปกติตั้งแต่เริ่มต้น ผู้ป่วยอาจมีหรือไม่มีอาการใด ๆ เลยก็ได้ แต่จากการตรวจร่างกายอาจพบเสียงกรอบแกรบใต้ชั้นผิวหนัง (subcutaneous emphysema) หรือหากใช้ stethoscope ฟังเสียงหัวใจก็อาจได้ยินเสียงดังกล่าวดังขึ้นตามจังหวะการเต้นของหัวใจ ที่เรียกว่า

Hamman's crunch

ภาวะนี้สามารถวินิจฉัยได้ง่าย ๆ โดยใช้ภาพถ่ายรังสีทรวงอก โดยจะเห็นลมใน mediastinum นี้นั้นแนวของ pleura ให้เลื่อนตัวออกไปด้านข้าง (lateral displacement) จนกระทั่งสามารถมองเห็นขอบของหัวใจได้ตลอดแนว บางครั้งลมที่อยู่บริเวณฐานของหัวใจก็เบียดดัน pleura ที่อยู่ใกล้เคียงออกไปในลักษณะเดียวกันจนสามารถมองเห็นฐานของหัวใจได้อย่างชัดเจน และมองเห็น diaphragm ทั้งสองข้างเชื่อมต่อกันได้ จากที่ปกติจะไม่เคยเห็นเช่นนั้น เราจึงมักเรียก sign นี้ว่า continuous diaphragm sign

ในผู้ป่วยรายนี้พบ continuous diaphragm sign ร่วมกับมี lateral displacement ของ pleura รอบ ๆ หัวใจให้เห็นได้ นอกจากนี้ ยังมี deep sulcus sign อยู่ที่ยอดทรวงอกด้านซ้ายตอนล่าง ซึ่งบ่งบอกถึงการมีภาวะ pneumothorax ร่วมด้วย